

Lublin, 2 września 2010 r.

RIO – II – 601/17/2010

Pan Jan Czyżewski
Wójt Gminy Wojciechów
24 - 204 Wojciechów

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 9 marca do 10 czerwca 2010 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Joanna Przednowek, Jolanta Łuszczak i Janusz Ożóg – przeprowadzili kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wojciechów. Protokół podpisano 2 lipca 2010 r.

Ustalenia kontroli wskazują, że przy realizacji zadań jednostki wystąpiły liczne nieprawidłowości i uchybienia, będące wynikiem nieprzestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji. Stwierdzono je prawie w każdym z kontrolowanych tematów.

Wiele nieprawidłowości ujawniono w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, z których najistotniejsze dotyczyły ewidencji należności z tytułu najmu i użytkowania wieczystego nieruchomości gminy. Ewidencję prowadzono zarówno ręcznie jak i komputerowo, przy czym żadna z nich nie odpowiada wymogom obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych i zawiera różne stany należności i zobowiązań. Sposób prowadzenia tych ewidencji nie pozwala na prawidłowe ustalenie stanu rozrachunków z poszczególnymi najemcami i użytkownikami na koniec okresów sprawozdawczych. Poważne nieprawidłowości stwierdzono także przy prowadzeniu ewidencji środków trwałych – wynika z niej nierzetelny stan gruntów i budynków, a ewidencja analityczna środków trwałych w budowie uniemożliwia wyodrębnienia kosztów poszczególnych inwestycji.

W zakresie sprawozdawczości stwierdzono nieprawidłowe sporządzenie bilansu Urzędu Gminy za 2009 r. i wykazanie w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2009 r. danych niezgodnych z ewidencją księgową.

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków należy zwrócić uwagę m. in. na niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, od nieruchomości i od środków transportowych, niesprawdzanie deklaracji podatkowych, udzielanie ulg w zapłacie podatków z naruszeniem obowiązujących przepisów, niepodjęcie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowych oraz nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2009 r.

Przy gospodarowaniu mieniem gminy ujawniono przedłużanie umów najmu i użyczenia na kolejne, trzyletnie okresy bez zgody Rady Gminy i bez sporządzenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem oraz niepodjęcie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu czynszu najmu, skutkujące przedawnieniem roszczeń w kwocie co najmniej 1.907 zł.

W zakresie wydatków bieżących nieprawidłowości wystąpiły przy wypłacaniu premii i nagród jubileuszowych pracownikom Urzędu oraz ryczałtów kierowcom Ochotniczych Straży Pożarnych i Gminnemu Komendantowi OSP.

Istotne nieprawidłowości stwierdzono w - przygotowanym i przeprowadzonym przez inwestora zastępczego – postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach, który, działając w imieniu gminy, również nieprawidłowo dokonał rozliczenia wynagrodzenia z wykonawcą tego zamówienia. Ustalenia kontroli wskazują m.in. na zawyżenie wynagrodzenia wykonawcy o kwotę co najmniej 9.033,89 zł brutto, czy też bezzasadne zawarcie umowy na wykonanie robót dodatkowych o wartości 24.949,09 zł brutto, w sytuacji kiedy w umowie podstawowej uzgodniono ryczałtową formę wynagrodzenia.

Kontrola ujawniła wiele nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2009 r.

Zaniepokojenie budzi ponowne ujawnienie nieprawidłowości, będących przedmiotem wniosków pokontrolnych o nr 4.1; 4.6; 4.14 i 4.18, zawartych w wystąpieniu Nr RIO – II – 60/30/2006 z 8 sierpnia 2006 r., mimo zobowiązania się do ich wyeliminowania.

W zakresie nieprawidłowości, które zostały wyeliminowane w trakcie kontroli (po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu) lub mających charakter incydentalny, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazują osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości.

1.1. Dokonywanie w księgach rachunkowych przypisu należności z tytułu czynszu najmu raz do roku, mimo wystawiania co miesiąc faktur VAT oraz nieujmowanie w księgach rachunkowych wszystkich występujących operacji gospodarczych (w tym należności wynikających z wystawianych przez Urząd Gminy Wojciechów faktur VAT).

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.”, tak aby księgi rachunkowe odzwierciedlały stan rzeczywisty, zgodnie z art. 24 ust. 2 cytowanej ustawy. Należności budżetu gminy za dostarczoną energię elektryczną, wodę i odprowadzone ścieki ujmować na odpowiednich kontach rozrachunkowych, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w cytowanym rozporządzeniu w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 8, 9, 42, 43 protokołu.

1.2. Przypadki niezachowania zasady porządku systematycznego przy ewidencji operacji gospodarczych.

Zapisów operacji gospodarczych w księdze głównej budżetu i księdze głównej Urzędu Gminy dokonywać z zachowaniem porządku systematycznego, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a w szczególności:

a) operacje gospodarcze związane z dokonywaniem przez Urząd Gminy sprzedaży oraz zakupów opodatkowanych podatkiem VAT (w sytuacji, gdy podatek należny jest wyższy od naliczonego) ujmować:

- faktura VAT dotycząca sprzedaży opodatkowanej VAT:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych (kwota brutto z VAT),

Ma 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia” (kwota netto bez VAT),

Ma 225/1 „Rozrachunki z budżetami – VAT” (analitka: podatek VAT należny),

- wpływ na rachunek bankowy należności wynikających z faktury:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (dochody),

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

- faktura VAT dotycząca zakupów lub kosztów zawierająca podatek VAT naliczony podlegający odliczeniu od podatku VAT należnego:

Wn 400 „Koszty według rodzajów” lub inne konto kosztów właściwe dla danego rodzaju zakupu (kwota netto bez VAT),

Wn 225/1 „Rozrachunki z budżetami – VAT” (analitka: podatek VAT naliczony),

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” (kwota brutto z VAT);

- zapłata za fakturę VAT dotyczącą zakupów:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych (wydatki) (dział, rozdział i paragraf właściwy dla wydatku),

w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”,

- rozliczenie VAT naliczonego z VAT należnym PK – poleceniem księgowania:

Wn 225/1 „Rozrachunki z budżetami – VAT” (analitka: VAT należny),

Ma 225/1 „Rozrachunki z budżetami – VAT” (analitka: VAT naliczony),

oraz jednocześnie należy zmniejszyć wydatki o równowartość podatku VAT naliczonego ujmując:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych (wydatki) (analitka: dział, rozdział i paragraf właściwy dla wydatku),

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (dochody) (analitka: dział, rozdział i paragraf właściwy dla dochodów opodatkowanych podatkiem VAT).

Dla zachowania czystości obrotów na tych kontach należy wprowadzić dodatkowo techniczny zapis ujemny, po obu stronach konta 130 (analitka: dział, rozdział i paragraf właściwy dla wydatku) oraz po obu stronach konta 130 (analitka: dział, rozdział i paragraf właściwy dla dochodów opodatkowanych podatkiem VAT),

- przekazanie do urzędu skarbowego podatku VAT (gdy VAT należny jest wyższy niż

VAT naliczony, a należności zostały uregulowane przez kontrahenta przed terminem płatności podatku VAT):

- * w księdze głównej Urzędu Gminy:
 - Wn 225/1 „Rozrachunki z budżetami – VAT” (analityka: VAT należny),
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (dochody),
 - * w księdze głównej budżetu gminy:
 - Wn 902 „Wydatki budżetu”,
 - Ma 133 „Rachunek budżetu”,oraz dodatkowo na podstawie polecenia księgowania:
 - * w księdze głównej budżetu gminy – zmniejszenie dochodów i wydatków (w pełnej kwocie VAT należnego za dany miesiąc):
 - Wn 901 „Dochody budżetu”,
 - Ma 902 „Wydatki budżetu”,
 - * w księdze głównej Urzędu Gminy techniczny zapis ujemny służący zmniejszeniu kwoty poniesionych wydatków i uzyskanych dochodów (w pełnej kwocie VAT należnego za dany miesiąc ze znakiem „minus”):
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto dochodów),
 - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto wydatków),
- w przypadku gdy VAT naliczony jest wyższy niż VAT należny, a jednostka uzyskała zwrot podatku z urzędu skarbowego – wpływ zwrotu podatku VAT z urzędu skarbowego na podstawie wyciągu bankowego (kwota zwrotu):
- * w księdze głównej budżetu gminy:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
 - * w księdze głównej Urzędu Gminy:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto dochody),
 - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami” (rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT),oraz dodatkowo na podstawie polecenia księgowania:
 - * w księdze głównej budżetu gminy – zmniejszenie dochodów i wydatków (w pełnej kwocie VAT naliczonego za dany miesiąc):
 - Wn 901 „Dochody budżetu”,
 - Ma 902 „Wydatki budżetu”,
 - * w księdze głównej Urzędu Gminy techniczny zapis ujemny służący zmniejszeniu kwoty poniesionych wydatków i uzyskanych dochodów (w pełnej kwocie VAT naliczonego za dany miesiąc ze znakiem „minus”):

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto dochodów),

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto wydatków);

- b) operacje dotyczące przelewu dotacji dla: podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, dotacji dla instytucji kultury ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na kontach:

Wn 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

a rozliczenie dotacji:

Wn 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”,

Ma 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”;

- c) wpływ na rachunek budżetu dochodów budżetowych nieujętych w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych (np. przekazanych przez inne gminy na rzecz gminy Wojciechów jej dochodów z tytułu zaliczek alimentacyjnych) ujmować:

na kontach księgi głównej budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”;

- d) wpływ subwencji oświatowej w grudniu na styczeń następnego roku ujmować wyłącznie na kontach księgi głównej budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”;

- e) wpływ dochodów z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych ujmować w ewidencji księgowej budżetu:

- na podstawie przelewu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

- na podstawie jednostkowego sprawozdania Rb-27S:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 901 „Dochody budżetu”;

- f) przypisanie odsetek za zwłokę w momencie wpłaty, na podstawie dokumentu wpłaty:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142,

poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 8 - 11, 29, 47, 48, 154, 155 protokołu.

- 1.3. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” oraz nieprowadzenie tej ewidencji do kont 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” i 225 „Rozrachunki z budżetami”.*

Zaprowadzić i prowadzić ewidencję szczegółową do kont:

- 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” – w sposób zapewniający co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” – w sposób umożliwiający ustalenie wartości przekazanych dotacji, według jednostek oraz przeznaczenia dotacji,
- 225 „Rozrachunki z budżetami” – w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 10, 25 protokołu.

- 1.4. *Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych bez dowodów źródłowych.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów księgowych, stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości; w przypadku dokonywania operacji wewnątrz jednostki sporządzać dowód wewnętrzny PK „Polecenie księgowania” – str. 11 protokołu.

- 1.5. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji na koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (zapisów dokonywano wyłącznie na stronie Ma tego konta, na koniec kwartałów, w kwotach faktycznie poniesionych wydatków).*

Ewidencję prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”,

ujmując na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym oraz równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zaś na stronie Ma – zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 12 protokołu.

1.6. Nieprowadzenie ewidencji rozliczeń z inkasentami na koncie pozabilansowym 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”.

Zaprowadzić ewidencję rozliczeń z inkasentami na koncie 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, stosownie do przepisów § 12 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz § 28 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), obowiązującego do czasu wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych, zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) – str. 12 protokołu.

1.7. Wykazanie w niektórych pozycjach bilansu jednostki, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2009 r., danych niezgodnych z ewidencją księgową, m.in. w wyniku kompensowania należności i zobowiązań wynikających z kont rozrachunkowych oraz niepodanie informacji uzupełniających.

Bilans jednostki budżetowej sporządzać w sposób rzetelny i prawidłowy, ujmując w nim dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, w tym salda należności i zobowiązań wykazywać zgodnie z ich rzeczywistym stanem, nie dokonując wzajemnych kompensat, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 i art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

W bilansie Urzędu Gminy zamieszczać informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej jednostki, w tym dotyczące umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, umorzenia środków trwałych, umorzenia pozostałych środków trwałych i wyposażenia oraz odpisów aktualizujących

należności (w tym odsetek należnych a niezapłaconych do dnia bilansowego), zgodnie z treścią rubryk formularza bilansu, zawartego w załączniku Nr 5 do powołanego rozporządzenia – str. 12, 13, 14 protokołu.

1.8. Niesporządzenie w 2009 r. planu finansowego Urzędu Gminy.

Opracowywać plan finansowy dochodów i wydatków Urzędu Gminy, który – zgodnie z przepisami art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych – stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki budżetowej – str. 14 protokołu.

1.9. Niedokonywanie na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” technicznych zapisów ujemnych w przypadkach dokonywania zwrotu nadpłat lub wydatków.

W celu zachowania zasady czystości obrotów – obowiązującej na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” – do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat i korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 14, 15, 16 protokołu.

*1.10. Wykazanie – w sprawozdaniu Urzędu Gminy Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 r. – w dziale 756, rozdziale 75616 § 0910 należności pozostałych do zapłaty w kwocie 67.013 zł niewynikających z ewidencji księgowej jednostki oraz niewykazanie w dziale 756, rozdziale 75616 § 0500 należności pozostałych do zapłaty w kwocie 340 zł i nadpłat w kwocie 3.757 zł – ujętych w tej ewidencji (dane te wykazane zostały w sprawozdaniu zbiorczym).
Wykazanie w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 r. wydatków wykonanych (w dziale 801 rozdziale 80101 § 605 sfinansowanych bezpośrednio z otrzymanego kredytu) na podstawie ewidencji księgowej budżetu, w wyniku nieujęcia tych wydatków w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S, sporządzonym jako jednostki i jako organu.*

Zbiorcze sprawozdania sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, w którym wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i 3

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) – str. 17, 18 protokołu

2. W zakresie operacji pieniężnych i rozrachunków.

2.1. Nieprawidłowości przy sporządzaniu raportów kasowych oraz przyjmowaniu wpłat i dokonywaniu wypłat gotówki z kasy, polegające na:

- niebieżącym ewidencjonowaniu operacji gotówkowych w raportach kasowych,*
- ujmowaniu w raportach kasowych jako rozchodowanych pełnych kwot wynikających z list wypłat, mimo ich niewypłacenia w danym dniu,*
- sporządzaniu raportów kasowych za okresy dłuższe, niż określone w przepisach wewnętrznych,*
- dokumentowaniu gotówkowych wpłat podatków i opłat dowodem innym, niż określony w przepisach wewnętrznych,*
- przekazywaniu raportów kasowych do księgowości bez pokwitowania ich odbioru,*
- wypłacaniu w 2010 r. gotówki z kasy na podstawie dowodów źródłowych niesprawdzonych pod względem merytorycznym, formalno - rachunkowym i niezatwierdzonych do wypłaty (przypadki),*
- niezamieszczaniu – na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy – daty jej odbioru (przypadki).*

Raporty kasowe prowadzić na bieżąco, ujmując w nich operacje gotówką w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Raporty kasowe sporządzać rzetelnie, tak aby zapisy w nich odzwierciedlały rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, w tym by saldo raportów kasowych wyrażało stan gotówki znajdującej się w kasie, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 wymienionej ustawy; w przypadku ujmowania w raportach kasowych po stronie rozchodów całej kwoty wykazanej w listach wypłat, mimo że części tej kwoty nie wypłacono w danym dniu, po stronie przychodów ujmować niepodjętą kwotę – wykazaną w rozchodowanej w całości liście wypłat – w oparciu o sporządzony dowód wewnętrzny dokumentujący zaprzychodowanie tej gotówki, w związku z przepisami art. 20 ust. 2 pkt 3 tej ustawy.

Raporty kasowe sporządzać na każdy dzień roboczy, stosownie do postanowień § 6 „Instrukcji kasowej”, stanowiącej załącznik Nr 5 do zarządzenia Nr 49/08 Wójta Gminy Wojciechów z dnia 10 grudnia 2008 r w sprawie wprowadzenia dokumentacji rejestrującej prowadzenie zasad rachunkowości i księgowości dla budżetu Gminy, Urzędu Gminy oraz Szkół Podstawowych i Gimnazjum lub dokonać zmiany tych przepisów, by dostosować je do przyjętej w jednostce praktyki.

Przyjmowane do kasy gotówkowe wpłaty z tytułu podatków i opłat dokumentować „Kwitariuszem przychodowym K-103”, mając na uwadze postanowienia cytowanej „Instrukcji kasowej” oraz „Instrukcji obiegu i kontroli finansowej dokumentów” stanowiącej załącznik Nr 6 do powołanego zarządzenia.

Raporty kasowe przekazywać do księgowości za pokwitowaniem ich odbioru, stosownie do postanowień „Instrukcji kasowej”.

Wyплаты gotówki z kasy dokonywać na podstawie dowodów źródłowych sprawdzonych pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym i zatwierdzonych do wypłaty przez osoby upoważnione, zgodnie z postanowieniami „Instrukcji kasowej”, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę jej odbioru, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 tej ustawy – str. 19, 20 protokołu oraz załącznik nr III/1 do protokołu.

- 2.2. *Dokonanie zapisu w ewidencji syntetycznej (konto 101 „Kasa”) pod datą inną niż w ewidencji analitycznej, co spowodowało niezgodność zapisów między tymi ewidencjami na 30 listopada 2009 r.*

Zapewnić zgodność zapisów i sald kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 20 protokołu.

- 2.3. *Dokonanie pod datą 30 grudnia 2009 r. zapisu na koncie 133 „Rachunek budżetu” (niewynikającego z rachunku bankowego budżetu gminy), polegającego na korekcie księgowania wydatku do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, za pomocą tego konta.*

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, zapewniając pełną ich zgodność z zapisami w księgowości banku, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Operacje dotyczące korekty błędnych zapisów na koncie 902 „Wydatki budżetu”, w związku z zakwalifikowaniem wydatku do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej, ujmować na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania”, tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, tj. w zależności od sposobu funkcjonowania stosowanego programu komputerowego – po obu stronach konta 902 albo przez

przeprowadzenie tych operacji za pośrednictwem ustalonego w zakładowym planie kont – konta korespondującego, służącego do dokonywania korekt – str. 21 protokołu.

- 2.4. *Dokonywanie w księgach rachunkowych łącznych zapisów operacji gospodarczych na podstawie dowodów zbiorczych, niepozwalających na ustalenie sposobu ujęcia w nich poszczególnych operacji.*

Łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych dokonywać na podstawie dowodów zbiorczych, w których pojedynczo wymieniać dowody źródłowe objęte dowodem zbiorczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 tej ustawy – str. 22 protokołu.

- 2.5. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych.*

Zaciągnięte zobowiązania, w tym z tytuły spłaty rat kredytowych, regulować w terminach wynikających z zawartych umów, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, nie dopuszczając do powstania zaległości, które mogłyby skutkować zapłatą odsetek za zwłokę – str. 23, 24 protokołu.

- 2.6. *Wykazanie na 31 grudnia 2009 r. na kontach 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nierealnych sald, w wyniku ujęcia na koncie 201 zobowiązania jednostki w kwocie niższej (o 1.000 zł) niż wynikająca z wystawionej faktury oraz uregulowania kolejnego zobowiązania wobec tego samego kontrahenta w wysokości zaniżonej o potrąconą kwotę nieistniejącej należności gminy, zaś nieujęcia na koncie 221 operacji dotyczącej odpisu należności (nieujawnienie tych faktów podczas inwentaryzacji należności przeprowadzonej na koniec 2009 r.).*

Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji wszystkich należności i zobowiązań na koniec 2009 r. oraz nieudokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji należności i zobowiązań ujętych na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”.

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, pamiętając, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 tej ustawy.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację należności – drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zaś należności i zobowiązań m.in. wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów

publicznoprawnych – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 1 tej ustawy – str. 26, 33 i 50 protokołu.

- 2.7. *Brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowie z 15 czerwca 2009 r. w sprawie zamówienia publicznego pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, zawartej z wykonawcą przez gminę, reprezentowaną przez inwestora zastępczego (Propos sp. z o.o.).*

Umowy i inne dokumenty potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) – str. 27 protokołu.

- 2.8. *Bezpodstawne dokonanie rozliczeń z firmą BUDEXPOL- na łączną kwotę 303.673,38 zł – za pośrednictwem inwestora zastępczego (Propos sp. z o.o.) za roboty termomodernizacyjne w budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach, wykonane na podstawie umowy z 15 czerwca 2009 r. zawartej z tym wykonawcą przez inwestora zastępczego (ani umowa między gminą a inwestorem zastępczym, ani umowa między nim a wykonawcą robót nie przewidywały takiego sposobu rozliczeń; firmie Propos sp. z o.o. należało się wyłącznie wynagrodzenie za pełnienie funkcji inwestora zastępczego, ustalone w umowie z 20 lutego 2009 r. na kwotę 13.500 zł netto, a wynagrodzenie wykonawcy robót powinno być regulowane przez zamawiającego, tj. bezpośrednio z budżetu gminy, bez pośrednictwa firmy Propos).*

Rozliczeń za wykonane roboty dokonywać zgodnie z postanowieniami zawartych umów, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 354 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – str. 26 - 28 protokołu.

- 2.9. *Przypadek niebieżącego ujęcia w ewidencji księgowej operacji gospodarczej dotyczącej zobowiązania (w kwocie 278.724,29 zł), wynikającego z faktury za wykonane roboty budowlane.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie

z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 27, 28 protokołu.

2.10. Przypadki niezamieszczenia daty na dokumentach wpływających do Urzędu Gminy.

Na każdej – wpływającej do Urzędu Gminy na nośniku papierowym – korespondencji zamieszczać datę wpływu, stosownie do postanowień § 6 ust. 11 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych”, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.) – str. 27, 152 protokołu.

2.11. Nieujęcie – w ewidencji księgowej jednostki – na koniec I, II i III kwartału 2008 r. oraz III i IV kwartału 2009 r. – odsetek od należności przypisanych a niewpłaconych.

Operacje dotyczące naliczenia odsetek od należności przypisanych a niewpłaconych, ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koniec każdego kwartału, stosownie do przepisów § 7 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 30 protokołu.

2.12. Wykazanie na 31.12.2009 r. nierealnego salda konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” w wyniku dwukrotnego wykazania tych samych należności.

Na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” dokonywać zapisów zgodnych ze stanem rzeczywistym, tak aby saldo tego konta odzwierciedlało wartość odpisów aktualizujących należności, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. Aktualizacji należności dokonywać przez analizę poszczególnych należności uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, mając na uwadze zasady określone w przepisach art. 35b ustawy o rachunkowości. Przeanalizować zapisy na koncie 290 i dokonać odpowiednich księgowania w celu wykazania rzeczywistego stanu należności wątpliwych – str. 30, 31 protokołu.

3. W zakresie wykonania budżetu.

3.1. W zakresie dochodów z majątku gminy.

3.1.1. Przypadki nieprawidłowego klasyfikowania dochodów i wydatków budżetowych.

Dochody i wydatki budżetu gminy klasyfikować do właściwych podziałek, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207), a w szczególności:

- wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości oraz czynszów najmu i dzierżawy klasyfikować w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, zgodnie z załącznikiem Nr 1 „Klasyfikacja działów” i Nr 2 „Klasyfikacja rozdziałów” do tego rozporządzenia,
- dochody gminy związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (z tytułu zaliczek alimentacyjnych) ujmować w § 236 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”, zaś w § 075 wyłącznie dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych oraz innych umów o podobnym charakterze, zgodnie z załącznikiem Nr 3 „Klasyfikacja paragrafów dochodów, przychodów i środków” do cytowanego rozporządzenia,
- wydatki na zakup biletów dla uczniów ujmować w § 430 „Zakup usług pozostałych”, a wydatki dotyczące pokrycia kosztów postępowania sądowego w § 461 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”, zgodnie z załącznikiem Nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” do rozporządzenia – str. 38, 40, 41, 111, 112, 154 protokołu.

3.1.2. Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowo wpłacanych należności z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste i czynszu najmu.

Od nieterminowych wpłat należności gminy pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 1 i 2 ustawy Kodeks cywilny – str. 38, 45 protokołu.

3.1.3. Prowadzenie ewidencji szczegółowej należności z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych oraz ewidencji analitycznej należności z tytułu użytkowania wieczystego i najmu – komputerowo i ręcznie, a wynikające z tych ewidencji stany należności i zobowiązań są różne, przy czym ewidencję komputerową należności z tytułu użytkowania wieczystego i najmu prowadzono bez podziału na poszczególnych dłużników, a ewidencję ręczną niezgodnie z ustaleniami polityki rachunkowości oraz bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego.

Konta ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić w sposób określony w zakładowym planie kont, dokonując

w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty oraz zapewniając możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań z poszczególnymi dłużnikami, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – 39, 41, 83 - 87 protokołu.

3.1.4. Przedłużanie okresu obowiązywania umów najmu i użyczenia na okres kolejnych trzech lat, co w konsekwencji spowodowało, że nieruchomość była oddana w najem lub użyczenie na okres dłuższy niż trzy lata bez zgody Rady Gminy.

Niesporządzenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem.

Umowy najmu i użyczenia nieruchomości gminnych na okres dłuższy niż 3 lata zawierać po uzyskaniu zgody Rady Gminy, stosownie do postanowień § 13 ust. 2 uchwały Nr VIII/36/07 Rady Gminy Wojciechów z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wojciechów.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1b powołanej ustawy – str. 43, 44 i 138 protokołu.

3.1.5. Nieuregulowanie formy władania nieruchomościami gminy przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, co skutkowało bezpodstawnym wydzierżawieniem przez Zarząd OSP w Palikijach nieruchomości stanowiącej własność gminy i pobieraniem z tego tytułu czynszu najmu.

Uregulować formę prawną władania nieruchomościami komunalnymi przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, wybierając jedną z form wskazanych w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w tym określić zasady oddawania w dzierżawę lokali użytkowych przez te jednostki – str. 44 protokołu.

3.1.6. Niepodejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu

czynsz najmu, skutkujące przedawnieniem roszczeń w kwocie co najmniej 1.907 zł.

W stosunku do zalegających z zapłatą należności gminy z tytułów cywilno – prawnych podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania należności na podstawie przepisów Części Trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego, nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń – str. 48, 49 protokołu.

3.2. W zakresie podatków i opłat lokalnych:

3.2.1. Nieprawidłowe dokonywanie zapisów na szczegółowych kontach podatników podatku od nieruchomości (prowadzonych ręcznie), w tym:

- dokonywanie zapisów bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, będącego podstawą zapisu oraz opisu operacji gospodarczej,*
- nieoznaczanie ksiąg rachunkowych nazwą jednostki, co do roku obrotowego i okresu sprawozdawczego,*
- pozostawianie wolnych miejsc pozwalających na późniejsze dopiski.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz zrozumiałego tekstu, skrótu lub kodu opisu operacji (pamiętając, że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów), bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe trwale oznaczać nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda luźna karta kontowa), wyraźnie oznaczać je co do roku obrotowego i okresu sprawozdawczego, stosownie do przepisów art. 13 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości – str. 52, 53 protokołu.

3.2.2. Załatwianie spraw podatkowych skarbnika gminy przez pracownika Urzędu, działającego z upoważnienia wójta gminy, a także załatwianie spraw podatkowych przez pracownika Urzędu, w których był on stroną postępowania podatkowego.

Wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego o wyznaczenie organu podatkowego właściwego do załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych skarbnika gminy, stosownie do przepisów art. 132 § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Nie dopuszczać do sytuacji, w których pracownik Urzędu Gminy bierze udział w postępowaniu w sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych, w których jest

stroną, zgodnie z przepisami art. 130 § 1 pkt 1 cytowanej ustawy – str. 54 protokołu, załącznik Nr IV/28 do protokołu kontroli.

3.2.3. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i od nieruchomości, przez co należne dochody uszczuplono w latach 2007 – 2009 o kwotę około 14.641 zł.

Podatników, będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, którzy nie wywiązali się z – wynikających z przepisów art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) i art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613) – obowiązków przedkładania deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości, wzywać do ich złożenia, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niezłożenia deklaracji, określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe) i wyegzekwować należny podatek, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w art. 70 § 1 tej ustawy.

Wezwać osoby fizyczne, na których – stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, na podstawie przepisów art. 274a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej i art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a następnie opodatkować te osoby podatkiem od nieruchomości, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 Ordynacji podatkowej – str. 55 - 58, 67 - 70 protokołu.

3.2.4. Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek od nieruchomości od podatników zwolnionych uchwałą Rady Gminy z opodatkowania tym podatkiem.

Podatników – korzystających z zastosowanych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości – wzywać do składania deklaracji, stosownie do przepisów art. 274 a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a także w celu rzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu Rb-PDP skutków zastosowanych zwolnień, oraz skutków obniżenia górnych stawek w tym podatku – str. 58 protokołu.

3.2.5. Niesprawdzanie deklaracji na podatek od nieruchomości i informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych w 2009 r., o czym świadczy:

- wykazanie – w deklaracjach na ten podatek, złożonych przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych – użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności

gospodarczej, jako zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy (od podatników należało wyegzekwować deklaracje na podatek rolny i należny podatek w kwocie 230 zł),

- *opodatkowanie podatnika, ujętego pod poz. 1 załącznika Nr IV/30 do protokołu kontroli, na podstawie deklaracji, w której wykazano powierzchnię gruntów niezgodną z ewidencją geodezyjną, przez co należne dochody uszczuplono o 350 zł,*
- *opodatkowanie podatnika, ujętego pod poz. 19 załącznika Nr IV/30 do protokołu kontroli, na podstawie deklaracji, w której podatnik wyliczył podatek dla gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne wg stawki „grunty pozostałe”,*
- *opodatkowanie podatników na podstawie deklaracji, do których podatnicy nie dołączyli wymaganych załączników (przypadki),*
- *opodatkowanie podatnika, ujętego pod poz. 2 załącznika Nr IV/6 do protokołu kontroli, na podstawie informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której podatnik wykazał zaniżoną powierzchnię gminnego lokalu (w stosunku do powierzchni lokalu wynikającej z umowy najmu) i w rezultacie zaniżono należne dochody o 380 zł.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, skorzystać – w ramach czynności sprawdzających – z uprawnienia do żądania złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia, na podstawie przepisów art. 274a § 2 cytowanej ustawy.

W przypadku niedołączenia przez podatnika do deklaracji wymaganych załączników – postępować w sposób wskazany w przepisach art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 z późn. zm.), a także art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Opodatkowanie użytków rolnych podatkiem od nieruchomości wg stawki jak dla „gruntów pozostałych” a także wykazanie – w deklaracji na podatek od

nieruchomości – użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, jako zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy – nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Wystąpić do wskazanych podatników o przedłożenie deklaracji podatkowych (korekt deklaracji) również za lata ubiegłe – z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

Wznowić postępowanie podatkowe na podstawie przepisów art. 240 § 1 pkt 5 w związku z art. 243 § 1 i 244 § 1 Ordynacji podatkowej, uchylić decyzję ustalającą zobowiązanie podatkowe za 2008 r. i 2009 r. osobie fizycznej wskazanej w protokole kontroli i orzec co do istoty sprawy, wydając decyzję na podstawie przepisów art. 245 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej – str. 59 - 68, 71 protokołu.

3.2.6. Niewyegzekwowania od osób fizycznych obowiązku złożenia informacji podatkowych.

Wszystkich podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) – obowiązku złożenia informacji o gruntach, informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o lasach – wzywać do ich złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej – str. 72 protokołu.

3.2.7. Nieprawidłowe opodatkowanie gruntów, stanowiących współwłasność, w tym:

- opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów stanowiących współwłasność małżonków oraz gruntów stanowiących odrębną własność jednego z małżonków,*
- opodatkowanie udziałów poszczególnych podatników w nieruchomościach stanowiących współwłasność osób fizycznych innych niż małżonkowie,*
- niedoręczanie decyzji wymiarowych w sprawie podatku od nieruchomości wszystkim współwłaścicielom nieruchomości (przypadki).*

Grunty stanowiące współwłasność opodatkowywać w drodze odrębnej decyzji, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym i art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stosownie do których grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach. W sytuacji gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne

prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli – podatek rolny ustalać w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo, zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym.

Decyzje wymiarowe w sprawie podatku od nieruchomości doręczać wszystkim współwłaścicielom gruntów, mając na uwadze przepisy art. 92 § 1 Ordynacji podatkowej, w myśl których odpowiedzialnymi solidarnie są podatnicy, którym doręczono decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego. Oznacza to, że doręczanie decyzji podatkowej tylko jednemu współwłaścicielowi, powoduje, że nie dochodzi do solidarnej odpowiedzialności tych podatników, którym decyzje podatkowe nie zostały doręczone – str. 72, 73, 75 protokołu.

3.2.8. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych, przez co wpływy budżetowe uszczuplono w latach 2006 - 2009 o kwotę 7.565 zł.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych – dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez starostwo powiatowe, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

Właściciele pojazdów, wskazanych w protokole kontroli, wezwać do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, a w razie ich niezłożenia (mimo wezwania) określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych, również za lata ubiegłe, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 76, 95 protokołu.

3.2.9. Nieprawidłowe udzielanie ulg w zapłacie podatków, w tym:

- umarzanie rat podatku od nieruchomości, niebędących zaległościami podatkowymi w dniu wydania decyzji,*
- wydawanie decyzji niezgodnie z wnioskiem podatnika,*
- niezamieszczanie uzasadnienia faktycznego w decyzjach w sprawie ulg w zapłacie podatków,*
- zamieszczanie w decyzjach w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej klauzuli o utracie mocy obowiązującej decyzji, w razie niedotrzymania terminu płatności którejkolwiek z rat,*
- niewyznaczanie stronie – przed wydaniem decyzji nieuwzględniającej w całości*

wniosku strony o udzielenie ulgi w zapłacie podatku – siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego,

- *udzielenie ulgi podatkowej na wniosek osoby niebędącej stroną,*
- *niewskazywanie – w decyzjach w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej – kwot rozłożonych na raty odsetek za zwłokę (w rezultacie od podatnika nie pobrano odsetek za zwłokę).*

Umarzać wyłącznie zaległości podatkowe, tj. podatki, dla których upłynął termin płatności, stosownie do przepisów art. 67a § 1 pkt 3 i art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej.

W przypadku złożenia przez podatnika wniosku o umorzenie zaległości podatkowej, która w dniu wpływu wniosku i wydania decyzji faktycznie nie istnieje oraz w przypadku gdy wniosek o udzielenie ulgi zostanie złożony przez osobę niebędącą stroną – wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania na podstawie przepisów art. 165a § 1 Ordynacji podatkowej.

Postępowanie podatkowe prowadzić zgodnie z treścią złożonego wniosku, pamiętając, że rozstrzygnięcie decyzji w sprawie ulgi w zapłacie podatku, o którym mowa w art. 210. § 1 pkt 5. Ordynacji podatkowej, winno odnosić się do całości zgłoszonego żądania (jeśli organ podatkowy uwzględni żądanie strony tylko w części, wydając decyzję w sprawie udzielenia ulgi, w jej rozstrzygnięciu powinien wskazać, w jakiej części udziela ulgi, a w jakiej odmawia jej udzielenia), a rozszerzenie czy zgłoszenie nowego żądania należy wyłącznie do podatnika (decyzja w sprawie ulgi w zapłacie podatku nie może dotyczyć sprawy, która nie była przedmiotem złożonego wniosku), zgodnie z przepisami art. 167. § 1 Ordynacji podatkowej

W decyzjach w sprawie udzielenia ulg w zapłacie podatków zamieszczać wszystkie elementy określone w przepisach art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej, w tym uzasadnienie faktyczne (art. 210 § 1 pkt 6 ustawy), przy czym uzasadnienie faktyczne powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności (art. 210 § 4 ustawy). Zgodnie z przepisami art. 210 § 5 Ordynacji podatkowej można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględni ona w całości żądanie strony, nie dotyczy to jednak decyzji, na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku

W decyzjach w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej nie zamieszczać informacji o utracie mocy obowiązującej tych decyzji w przypadku nieterminowego zapłacenia którejkolwiek z rat, mając na uwadze przepisy art. 259 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w myśl których w razie niedotrzymania terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie została rozłożona zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowej –

w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności. W decyzjach tych zamieszczać informację o kwocie odsetek za zwłokę należnych od zaległości podatkowych rozłożonych na raty, w związku z przepisami art. 67a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

Przed wydaniem decyzji nieuwzględniającej w całości wniosku strony o udzielenie ulgi w zapłacie, wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej – str. 77, 78, 79, 80, 82 protokołu.

3.2.10. Udzielanie ulg inwestycyjnych mimo nieudokumentowania faktu zakończenia inwestycji, a także nieweryfikowanie wniosków podatników o udzielenie ulgi inwestycyjnej w zakresie, czy wydatki nie zostały sfinansowane w całości bądź w części z udziałem środków publicznych.

Ulgę inwestycyjną przyznawać po zakończeniu inwestycji, stosownie do przepisów art. 13 ust. 2 ustawy o podatku rolnym. Dokumentować fakt zakończenia inwestycji; dowodem może być np. notatka służbowa sporządzona przez inspektora ds. budownictwa potwierdzająca zakończenie inwestycji albo złożone – na wniosek podatnika – oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, w związku z przepisami art. 180 Ordynacji podatkowej.

Ulgi inwestycyjne udzielać po zebraniu materiału dowodowego potwierdzającego spełnianie faktu, że wydatki poniesione na inwestycje, wskazane w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy o podatku rolnym, nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych – str. 79 protokołu.

3.2.11. Dokonanie odpisu podatków pod datą wydania decyzji o umorzeniu zaległości podatkowych, zamiast pod datą ich doręczenia.

Niezgodność kwot umorzonych zaległości w poszczególnych podatkach między ewidencją podatkową a decyzjami w sprawie umorzenia zaległości podatkowych wynikała z tego, że organ podatkowy wskazywał w treści decyzji nieprawidłową (wyższą od faktycznej) kwotę umarzanych zaległości w danym podatku (np. w podatku rolnym), którą następnie księgowano – w ewidencji podatkowej – nie tylko jako „odpis” podatku wskazanego w decyzji w sprawie udzielenia ulgi, ale również jako „odpis” w innym podatku (np. w podatku leśnym), przy czym kwota umorzenia wynikająca z decyzji w sprawie umorzenia zaległości w danym podatku była zgodna z łączną kwotą odpisu w ewidencji podatkowej i mieściła się w kwocie zaległości podatnika w poszczególnych podatkach.

Dokonanie przypisu podatku od nieruchomości oraz odpisu podatku od środków

transportowych mimo niezłożenia przez podatnika deklaracji i niewydania przez organ podatkowy decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego.

Niedokonanie przypisu podatków, mimo dwukrotnego zawiadomienia adresata o pozostawieniu decyzji wymiarowej na poczcie.

Na szczegółowych kontaktach podatników przypisów i odpisów podatku dokonywać na podstawie złożonych deklaracji oraz pod datą doręczenia decyzji (ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego bądź w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku) i zgodnie z ich treścią, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.

W przypadku niezłożenia deklaracji, przypisu podatku dokonywać na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania podatkowego (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), stosownie do przepisów § 4 ust. 2 pkt 2 tego rozporządzenia, w związku z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

W razie niemożności doręczenia decyzji wymiarowej przez pocztę w sposób wskazany w art. 148 § 1 lub art. 149 Ordynacji podatkowej oraz w przypadku dwukrotnego zawiadomienia adresata o pozostawieniu decyzji wymiarowej na poczcie przez okres 14 dni, przestrzegać przepisów art. 150 § 2 tej ustawy, zgodnie z którymi doręczenie decyzji uważa się za dokonane z upływem ostatniego (a więc czternastego) dnia przechowywania decyzji w placówce pocztowej – str. 80 - 82, 84, 88, 89, 94 protokołu.

3.2.12. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w tym niewystawianie tytułów wykonawczych i w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych w kwocie co najmniej 2.443,40 zł.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia o 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie

wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 cytowanego rozporządzenia.

Wystawić tytuły wykonawcze na nieuregulowane zaległości podatkowe podatników wymienionych w protokole kontroli.

Zweryfikować stan rozrachunków z podatnikami wskazanymi w protokole kontroli, posiadającymi zaległości podatkowe z 2004 r. w kwocie ogółem 1.213 zł, a następnie odpisać z kont zobowiązania przedawnione, w związku z art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 86, 88, 89, 90 - 95 protokołu.

3.2.13. Nieprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie niedoręczonych decyzji.

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, po przeprowadzeniu postępowania o nabycie spadku (art. 1025 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)), stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli przedmiot opodatkowania pozostaje w posiadaniu samoistnym – wydać i doręczyć decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego posiadaczowi samoistnemu, na którym – zgodnie z przepisami materialnego prawa podatkowego – ciąży obowiązek podatkowy – str. 88 - 90 protokołu.

3.2.14. Niepokrycie – w pierwszej kolejności – kosztów upomnienia z kwoty wpłat wpłaconych przez podatnika na pokrycie zaległości podatkowych. Nieprzerachowanie wpłaty podatnika niepokrywającej kwoty należności głównej wraz z odsetkami za zwłokę.

Z kwoty wpłat wpłaconych przez podatnika pokrywać w pierwszej kolejności koszty upomnienia, a pozostałą kwotę dzielić na pokrycie należności głównej i należnych odsetek za zwłokę, według zasad określonych w art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, stosownie do przepisów § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Jeżeli wpłata dokonana przez podatnika nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę – wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę,

stosownie do przepisów art. 53 § 1 i art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej. Dokonać rozliczenia wpłat zaległości podatkowych wniesionych przez podatników wskazanych w protokole kontroli – str. 90, 91, 92 protokołu.

3.2.15. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 r., przez:

- *zawyżenie (o 21.789,56 zł) skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym, w wyniku przyjęcia do ich obliczenia powierzchni gruntów podlegających opodatkowaniu podatkiem rolnym bez odliczenia powierzchni gruntów podlegających zwolnieniom i ulgom z tytułu nabycia gruntów,*
- *wykazanie w kolumnie „skutki udzielonych ulg i zwolnień...” w wierszu „podatek rolny” kwoty 430 zł oraz w wierszu „podatek leśny” kwoty 31,42 zł, mimo że Rada Gminy nie wprowadziła żadnych zwolnień z tych podatków,*
- *zawyżenie (o 8.897,77 zł) skutków udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (skutki wyliczono dla gruntów, zajętych na potrzeby jednostek OSP, sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne),*
- *zawyżenie (o 967,46 zł) skutków umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz zawyżenie (o 1.411 zł) skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia stawki w podatku rolnym powierzchnię użytków rolnych, stanowiących podstawę obliczenia tych skutków, pomniejszać o powierzchnię gruntów zwolnionych z tego podatku z tytułu nabycia gruntów na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rolnego.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb – PDP za 2009 r. (również w formie elektronicznej) i przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową

informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 95 - 97 protokołu.

3.3. W zakresie wydatków bieżących.

3.3.1. Przyznanie i wypłacanie pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku kierowcy premii w wysokości 30 % wynagrodzenia zasadniczego, w sytuacji kiedy obowiązujący w Urzędzie Gminy regulamin wynagradzania przewidywał dla tego stanowiska premię w wysokości do 20 % wynagrodzenia zasadniczego, co skutkowało wypłaceniem pracownikowi premii – w okresie objętym kontrolą (II półrocze 2009 r.) – w wysokości zawyżonej o kwotę 878,13 zł.

Premię miesięczną przyznawać i wypłacać pracownikom obsługi zgodnie z zasadami określonymi w postanowieniach § 7 Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Wojciechów, wprowadzonego zarządzeniem nr 18/09 Wójta Gminy Wojciechów z dnia 27 kwietnia 2009 r.

Wystąpić do pracownika ujętego pod poz. 22 w załączniku nr I/1 do protokołu kontroli o dobrowolny zwrot nadpłaconego wynagrodzenia; w przypadku odmowy zwrotu rozważyć możliwość wyegzekwowania nadpłaconej kwoty od osoby odpowiedzialnej za przyznanie premii w nieprawidłowej wysokości, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) – str. 102, 103 protokołu.

3.3.2. Przypadek nieprawidłowego ustalenia wynagrodzenia będącego podstawą naliczenia nagrody jubileuszowej pracownikowi Urzędu Gminy, w wyniku uwzględnienia premii jako stałego składnika wynagrodzenia, co spowodowało zawyżenie wypłaconej nagrody o kwotę 258,99 zł.

Wynagrodzenie – będące podstawą obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej – obliczać według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, stosownie do przepisów art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458).

Składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc – z wyjątkiem określonych w § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz

ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) – wypłacone w okresie 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do ekwiwalentu, uwzględniać przy ustalaniu ekwiwalentu w średniej wysokości z tego okresu, stosownie do przepisów § 16 ust. 1 tego rozporządzenia.

Wystąpić do pracownika wskazanego w protokole kontroli o dobrowolny zwrot nadpłaconego wynagrodzenia; w przypadku odmowy rozważyć możliwość wyegzekwowania nadpłaconej kwoty od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie nagrody, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy – str. 103, 104 protokołu.

3.3.3. Wypłacanie – nieprzewidzianego powszechnie obowiązującymi przepisami – comiesięcznego ryczałtu kierowcom Ochotniczych Straży Pożarnych (w kontrolowanym okresie wypłacono w ten sposób kwotę 20.250 zł) i Gminnemu Komendantowi OSP (w kontrolowanym okresie wypłacono kwotę 3.000 zł), w sytuacji gdy z osobami tymi nie zawarto żadnych umów i w żaden sposób nie określono ich obowiązków.

Gmina ponosi, zgodnie z postanowieniami art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej. Powszechnie obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości ponoszenia tych kosztów w formie bezumownego ryczałtu dla osób fizycznych, mającego charakter jednostronnego świadczenia. Kierowcy OSP mogą wykonywać za wynagrodzeniem zadania związane z utrzymaniem sprzętu samochodów strażackich w gotowości bojowej, przy czym powierzenie ich wykonania powinno nastąpić na podstawie zawartej umowy, określającej w sposób precyzyjny zakres świadczenia (obowiązki) kierowcy OSP, odpowiadający zakresowi obowiązków nałożonych na gminę przepisami art. 32 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3a tej ustawy, wójt gminy może zatrudnić gminnego komendanta OSP.

W sytuacji dalszego powierzania wykonywania części zadań gminy w zakresie utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej kierowcom OSP – uregulować w formie pisemnej zakres wzajemnych świadczeń związanych z realizacją tych zadań, w formie np. umowy zlecenia przewidzianej w przepisach art. 734 i następnych Kodeksu cywilnego – str. 104 - 106 protokołu.

3.3.4. Przypadek wypłacenia członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagrodzenia w wysokości 100 zł za udział w posiedzeniu tej komisji , mimo jego nieobecności.

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych wypłacać za udział w posiedzeniu tej komisji, zgodnie z zasadami określonymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosownie do przepisów art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) – str. 108 protokołu.

3.3.5. Ustalenie w umowie dotacji na wykonanie zadania własnego gminy, zawartej z podmiotem spoza sektora finansów publicznych, terminu wykorzystania przyznanych środków przypadającego po dniu 31 grudnia roku budżetowego.

W umowie o przekazaniu dotacji na realizację zadania publicznego wskazywać termin wykorzystania dotacji nie dłuższy niż do 31 grudnia danego roku budżetowego, zgodnie z przepisami art. 221 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) – str. 111 protokołu.

3.3.6. Przypadek nieprawidłowego wyliczenia średniomiesięcznego zatrudnienia dla jednego z nauczycieli stażystów, wynikającego z nieuwzględnienia nieobecności w pracy finansowanej przez ZUS, co skutkowało:

- *nieprawidłowym ustaleniem osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego tego nauczyciela,*
- *nieprawidłowym ustaleniem średniorocznej liczby etatów dla wszystkich nauczycieli stażystów w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2009 r., a w konsekwencji – wykazaniem w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego nieprawidłowej wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli stażystów obliczonych na podstawie Karty Nauczyciela oraz nieprawidłowej kwoty różnicy między tak obliczonymi wynagrodzeniami a wynagrodzeniami faktycznie wypłaconymi w tej grupie nauczycieli (kwotę różnicy zawyżono o 1.720,51zł),*
- *zawyżeniem wypłaconych dla nauczycieli stażystów dodatków uzupełniających o łączną kwotę 1.742,36 zł.*

Osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego dla danego nauczyciela proporcjonalnie do okresu zatrudnienia (S_i) ustalać jako iloczyn: stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela na pełnym etacie (A), tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela w przeliczeniu na pełny etat (B) i prawidłowo ustalonego okresu zatrudnienia – czasu, w którym nauczyciel był zatrudniony na danym stopniu awansu zawodowego i pobierał wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły w ciągu roku podlegającego analizie (C), przy czym – ustalając

okres zatrudnienia nauczyciela, który przez część miesiąca pobierał zasiłek lub inne świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – za miesiąc przyjmować 30 dni, zgodnie ze wzorem i postanowieniami zawartymi w części 1 „Ustalanie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia” załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35).

Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględniać liczby etatów nauczycieli proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy, stosownie do postanowień § 3 ust. 7 cytowanego rozporządzenia.

Dokonać przeliczenia wysokości jednorazowych dodatków uzupełniających wypłaconych dla nauczycieli stażystów, w sposób przewidziany powołanymi przepisami, a następnie – w przypadku stwierdzenia, że kwota dodatków została zawyżona – zwrócić się do nauczycieli o ich dobrowolny zwrot w wysokości nadpłaconej, a w przypadku odmowy rozważyć ich wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za nieprawidłowe ustalenie i wypłacenie dodatków, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

Po przeliczeniu dodatków uzupełniających – sporządzić korektę sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w przepisach art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) i przekazać Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie oraz Radzie Gminy, dyrektorom szkół prowadzonych przez gminę Wojciechów oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli, stosownie do przepisów art. 30a ust. 5 tej ustawy – str. 114 - 116 protokołu.

3.4. W zakresie wydatków majątkowych.

3.4.1. Nieopisanie, bądź niewłaściwe opisanie, warunków udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych oraz sposobu dokonywania oceny ich spełniania, przez:

- bezzasadne żądanie od wykonawców – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Odbudowa dróg gminnych nr 106914L i 106915L w miejscowości Ignaców” – złożenia, wraz z ofertą, dokumentów na potwierdzenie spełniania warunku znajdowania się przez wykonawcę w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia, m. in. informacji banku lub spółdzielczej kasy

- oszczędnościowo – kredytowej potwierdzających wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał tego warunku, tj. odpowiednio: nie określił minimalnej wysokości posiadanych przez wykonawcę środków finansowych lub zdolności kredytowej,*
- *nieprawidłowe określenie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”:*
 - a) *okresu, z którego wykonawcy mieli wykazać się doświadczeniem – ostatnie 5 lat (2004 - 2008 włącznie), zamiast – zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami – ostatnie 5 lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia,*
 - b) *warunku dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, przez niewskazanie jakimi „innymi pracownikami” – oprócz kierownika budowy – ma dysponować wykonawca oraz w jakiej ilości i o jakich kwalifikacjach,*
 - *bezzasadne żądanie od wykonawców złożenia, wraz z ofertą, podpisanego wzoru umowy oraz kserokopii dowodu wniesienia wadium, tj. dokumentów, które nie były niezbędne do przeprowadzenia postępowania.*

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia każdorazowo zawierać warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków wraz z prawidłowo sporządzonym opisem dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010r. Nr 113, poz. 759).

Żądając od wykonawców dokumentów, o których mowa w przepisach § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817) – w celu wykazania spełniania przez wykonawcę warunków, o których mowa w art. 22 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia opisywać sposób oceny ich spełniania w oparciu o żądane dokumenty, np. żądając od wykonawców:

- *informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo - kredytowej, w których wykonawca posiada rachunek, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia – wskazywać wysokość tych środków lub kwotę zdolności kredytowej, które zamawiający uzna za spełnienie tego warunku,*
- *dokumentów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia – potwierdzających należyte wykonanie robót budowlanych – prawidłowo określać okres, w jakim*

wykazane roboty powinny być wykonane, tj. ostatnie pięć lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie.

Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków nie opisał, uniemożliwia obiektywną ocenę ich spełniania w oparciu o te dokumenty. Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający winien ustalić jednoznaczne, minimalne wymagania, dostosowane do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Dopiero sprecyzowanie konkretnych wymogów odnośnie do poziomu wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego i kadrowego oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej, umożliwi zamawiającemu miarodajną ocenę możliwości wykonawcy, co do należytego wykonania zamówienia.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, mając na uwadze, że:

- od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą kserokopii dowodu wniesienia wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 tej ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy; dowód wniesienia wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne, a wadium – stosownie do przepisów art. 45 ust. 3 powołanej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert;
- żądanie od wykonawców podpisanego wzoru umowy o zamówienie publiczne jest bezzasadne, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych. Ponadto złożenie przez wykonawcę oświadczenia woli w ramach umowy o zamówienie publiczne odbywa się – zgodnie z przepisami art. 94 ust. 1 ustawy – w terminie nie krótszym niż 5, 10 lub 15 dni (w zależności od wartości zamówienia oraz sposobu przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty) od dnia przekazania zawiadomienia o wyborze oferty – str. 117 - 118, 126 - 127 protokołu.

3.4.2. Wyznaczenie terminu składania ofert – w postępowaniu o udzielenie kredytu na

sfinansowanie zadania pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach” – krótszego, niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Termin składania ofert – w postępowaniu o udzielenie zamówienia, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego – wyznaczać z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku usług termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 43 ust. 1 tej ustawy, pamiętając że terminy te należy obliczać zgodnie z przepisami art. 111 Kodeksu cywilnego w związku z art. 14 ustawy – Prawo zamówień publicznych – str. 124 protokołu.

3.4.3. Zawarcie w ogłoszeniu o zamówieniu pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, zamieszczonym w siedzibie zamawiającego, informacji – w zakresie wymaganej od wykonawcy sumy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej (330.000 zł) – różnych od informacji zawartych w ogłoszeniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (360.000 zł).

W ogłoszeniu o zamówieniu – odpowiednio zamieszczanym lub publikowanym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób – nie zawierać informacji innych niż (w zależności od wartości zamówienia) zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych lub przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 6 pkt 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji sprzecznych ze sobą informacji uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości warunki udziału w postępowaniu ustalił zamawiający (wskazane w ogłoszeniu, a jeżeli tak – to w którym, czy też wskazane w specyfikacji), co wprowadza w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzi do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji – str. 127 - 128 protokołu.

3.4.4. Niezawarcie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach” – informacji określających wartość zamówienia, kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na finansowanie zamówienia oraz informacji o zawarciu umowy w sprawie zamówienia.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych zawierać co najmniej informacje wskazane w przepisach art. 96 ust. 1 tej ustawy oraz § 3 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 188, poz. 1154).

Bezpośrednio przed otwarciem ofert podawać kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na finansowanie zamówienia, stosownie do art. 86 ust. 3 Prawa zamówień publicznych – str. 128 protokołu.

3.4.5. Nieudokumentowanie faktu i daty zawiadomienia wykonawców, którzy złożyli oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, o wyborze najkorzystniejszej oferty.

Niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zawiadamiać wykonawców, którzy złożyli oferty, o jej wyborze, zamieszczając w zawiadomieniu wszystkie informacje wskazane w przepisach art. 92 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty przekazywać w jednej z form wybranych przez zamawiającego na podstawie przepisów art. 27 ust. 1 tej ustawy, pamiętając o udokumentowaniu faktu otrzymania informacji przez wykonawcę – str. 128 - 129 protokołu.

3.4.6. Zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach” po upływie 10 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

Ogłoszenia o udzieleniu zamówień publicznych, których wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamieszczać w Biuletynie Zamówień publicznych niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 95 ust. 1 tej ustawy – str. 129 protokołu.

3.4.7. Zawarcie 15 czerwca 2009 r. umowy na wykonanie zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, mimo że do dnia jej zawarcia wykonawca – wbrew postanowieniom pkt. 15.4. specyfikacji istotnych

warunków zamówienia – nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu wystawioną 17 czerwca 2009 r. i obowiązującą od 29 czerwca 2009 r. wykonawca przekazał inwestorowi zastępczemu dopiero 19 czerwca 2009 r.

Od wykonawców zamówień publicznych egzekwować obowiązek wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy (jeżeli było żądane) w terminach ustalonych – na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 15 ustawy Prawo zamówień publicznych – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz wskazanych w zawartej umowie.

Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umowy – zatrzymywać wadium wraz z odsetkami, zwracając je dopiero gdy zabezpieczenie zostało wniesione, stosownie do przepisów art. 46 ust. 5 pkt 2 w związku z art. 46 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający może też – w myśl postanowień przepisu art. 94 ust. 3 tej ustawy – wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert, bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny, chyba że zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, o których mowa w art. 93 ust. 1 tej ustawy – str. 129 - 130 protokołu.

3.4.8. Niezawarcie w kosztorysach inwestorskich przy realizacji zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach” wszystkich wymaganych informacji, w tym:

- a) w kosztorysie robót podstawowych – założeń wyjściowych do kosztorysowania oraz niestosowanie – przy sporządzaniu kalkulacji wartości kosztorysowej robót – cen jednostkowych robót podstawowych,*
- b) w kosztorysie robót dodatkowych – oznaczenia robót kodami Wspólnego Słownika Zamówień, nazwy jednostki i podpisów osób opracowujących kosztorys, charakterystyki i opisu robót, przedmiaru robót oraz tabeli wartości elementów scalonych.*

Kosztorysy inwestorskie opracowywać zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno - użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389) – metodą kalkulacji uproszczonej, polegającą na obliczeniu wartości kosztorysowej robót objętych przedmiarem robót jako sumy iloczynów ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych i ich cen jednostkowych bez podatku od towarów i usług, zgodnie z postanowieniami § 2 oraz zamieszczając w nich wszystkie elementy wskazane w przepisach § 7 tego rozporządzenia – str. 130 - 131, 132 protokołu.

3.4.9. *Nieprawidłowe rozliczenie wykonawcy zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, skutkujące bezpodstawną zapłatą wynagrodzenia w wysokości co najmniej 7.404,83 zł netto (9.033,89 zł brutto), w tym z powodu:*

- *wyceny w ramach robót dodatkowych niektórych robót, które były już uwzględnione w ramach robót podstawowych (wykonanie obróbek okapów, mocowanie szafek gazowych, wykonanie zadaszeń) – o łącznej wartości 3.518,13 zł netto (4.292,12 zł brutto),*
- *wykonania niektórych robót (nawiewniki i kraty okienne) w mniejszych ilościach niż przewidziane w dokumentacji projektowej i kosztorysie ofertowym, co skutkowało zapłatą wynagrodzenia w wysokości zawyżonej o łączną kwotę 3.886,70 zł netto (4.741,77zł brutto),*
- *zamontowania okien innych, niż wymagane projektem budowlanym (tańszych), tj. niewyposażonych w okucia antywyważeniowe WK1 oraz szyby P2 i P4,*
- *potwierdzenia przez inspektora nadzoru inwestorskiego oraz pozostałych członków komisji odbiorczej – w protokołach odbioru końcowego robót zamówienia podstawowego i dodatkowego – stanu niezgodnego z faktycznym (potwierdzono wykonanie robót zgodnie z zawartymi umowami).*

Rzetelnie rozliczać wykonawców robót budowlanych, a zapłaty dokonywać jedynie za roboty faktycznie wykonane i znajdujące potwierdzenie w dokumentacji projektowej i powykonawczej, w związku z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W przypadku przekazania, w drodze umowy, obowiązku dokonania rozliczenia finansowego inspektorom nadzoru – dokonywać weryfikacji działań inspektorów w tym zakresie. Od inspektora nadzoru inwestorskiego egzekwować obowiązki wynikające z przepisów art. 25 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.). Dokumenty związane z odbiorem robót (protokoły odbioru) sporządzać w sposób niebudzący wątpliwości co do ich wiarygodności i rzetelności, zamieszczając w nich dane w zakresie ilości, jakości i terminów realizacji robót faktycznie wykonanych, odebranych i przekazanych do użytkowania. Odbiór robót to element procesu inwestycyjnego istotny dla obydwu stron tego procesu. Dla wykonawcy protokół odbioru robót stanowi potwierdzenie wykonania (lub niewykonania) robót oraz podstawę do żądania wynagrodzenia, natomiast dla zamawiającego protokół ten stanowi podstawę do kontroli wykonywanych przez wykonawcę postanowień umowy w zakresie ilości zamówionych i wykonanych robót, terminowości ich realizacji oraz stwierdza ewentualne wady i usterki. Tym samym

protokół odbioru stanowi dla zamawiającego podstawę dochodzenia kar umownych lub żądania usunięcia wad przedmiotu zamówienia, stwierdzonych przy odbiorze oraz wyznacza początek biegu terminów rękojmi za wady.

Wystąpić do wykonawcy termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach o dobrowolny zwrot nadpłaconego wynagrodzenia w kwocie co najmniej 7.404,83 zł netto (9.033,89 zł brutto), a w przypadku odmowy dobrowolnego zwrotu – rozważyć skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego – str. 132 - 135 protokołu.

3.4.10. Bezpłatne dokonanie zmian umowy z 15 czerwca 2009 r. na wykonanie zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, przez zawarcie 17 sierpnia 2009 r. umowy o prace termomodernizacyjne dodatkowe o wartości 24.949,09 zł brutto w sytuacji, kiedy w umowie podstawowej uzgodniono ryczałtową formę wynagrodzenia, która z definicji wykluczała możliwość zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy za przedmiot umowy w przypadku zwiększenia zakresu rzeczowego (rozmiaru) robót; w żadnym przypadku nie przewidziano też możliwości zlecenia robót dodatkowych, a tym bardziej – możliwości zwiększenia z tego tytułu wynagrodzenia wykonawcy, a dodatkowo, w postanowieniach § 6 ust. 2 - 4 umowy podstawowej, wskazano, że ustalona w tej umowie wartość (cena) robót:

- zawiera wszelkie koszty związane z realizacją zadania,
- podstawę do jej określenia stanowi oferta wybrana w drodze przetargu sporządzona przez wykonawcę z uwzględnieniem przedmiarów robót oraz robót nie objętych przedmiarem, których konieczność wynika z dokonanych przez wykonawcę przed złożeniem oferty oględzin terenu budowy i analizy projektu budowlanego,
- nie podlega rewaloryzacji ze względu na inflację i nie będzie ulegała zmianie do końca trwania umowy.

Nie dokonywać istotnych zmian postanowień zawartej umowy o zamówienie publiczne w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany, stosownie do przepisów art. 144 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że zmiany umowy dokonane z naruszeniem podanych przepisów są nieważne, w myśl art. 144 ust. 2 tej ustawy.

W przypadku uzgodnienia w umowie o roboty budowlane wynagrodzenia ryczałtowego, przestrzegać przepisów art. 632 ustawy – Kodeks cywilny, w myśl których, jeżeli strony umówiły się o wynagrodzenie ryczałtowe, przyjmujący zamówienie nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie

zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac, natomiast jeżeli wskutek zmiany stosunków, której nie można było przewidzieć, wykonanie dzieła groziłoby przyjmującemu zamówienie rażąca stratą – podwyższyć ryczałt lub rozwiązać umowę może wyłącznie sąd – str. 135 protokołu.

- 3.4.11. *Nieskompletowanie całości dokumentacji dotyczącej postępowania o udzielenie zamówienia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Palikijach”, przeprowadzonego i udzielonego w imieniu gminy przez inwestora zastępczego .*

Przestrzegać – wynikającego z przepisów art. 97 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 1 i 2 Prawa zamówień publicznych – obowiązku dokumentowania postępowania i przechowywania tej dokumentacji w sposób gwarantujący nienaruszalność, przez okres czterech lat od dnia zakończenia postępowania – str. 136 protokołu.

4. W zakresie mienia komunalnego:

- 4.1. *Niekompletne sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego, załączonej do projektu budżetu gminy na 2010 r.*

W informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawierać wszystkie dane wskazane w przepisach art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, w tym dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania – str. 137, 138 protokołu.

- 4.2. *Ujmowanie na koncie 011 „Środki trwałe” składników majątkowych o wartości jednostkowej niższej niż 3.500 zł (tj. koszy, pojemników do selektywnej zbiórki odpadów i wiat przystankowych) i dokonywanie od nich odpisów umorzeniowych.*

Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmować składniki majątkowe o wartości przekraczającej kwotę, o której mowa w przepisach art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 z późn. zm.), zaś w przypadku gdy wartość poszczególnych składników majątkowych nie przekracza kwoty określonej w tych przepisach bądź są to składniki majątkowe wskazane w przepisach § 5 ust. 3 pkt 1 - 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – ujmować je w ewidencji pozostałych środków trwałych i umarzać w 100 % w momencie wydania do używania, stosownie do przepisów § 5 ust. 3 pkt 6 powołanego rozporządzenia i zasad funkcjonowania kont 011 i 013 zawartych w załączniku Nr 2 do tego rozporządzenia, w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Wyksięgować wartość wskazanych w protokole kontroli składników

majątkowych i ująć ją na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” (dokonując jednocześnie stosownych przeksięgowania w zakresie naliczonego umorzenia), mając na uwadze postanowienia pkt. 8 załącznika Nr 2 do zarządzenia Nr 49/08 Wójta Gminy Wojciechów – str. 139, 146 protokołu.

- 4.3. *Niezgodność salda konta 011 „Środki trwałe” z saldem ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta na koniec każdego z miesięcy 2009 r. (z wyjątkiem grudnia).*

Zapewnić zgodność zapisów i sald kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 139, 140 protokołu.

- 4.4. *Wykazanie w ewidencji księgowej nierzetelnej wartości środków trwałych, w wyniku:*
- *ujęcia w księgach rachunkowych gruntów o wartości 3.856.931 zł i powierzchni 35,80 ha, mimo że w prowadzonych w gminie dokumentach zaprezentowano inne ich wartości i powierzchnie (np. w „Rejestrze gruntów komunalnych” – 89,72 ha i 5.229.087,64 zł, a w „Informacji o stanie mienia komunalnego” – 38,95 ha),*
 - *dokonywania bezpodstawnej zmiany wartości początkowej gruntów (według wartości określonej w operatach szacunkowych),*
 - *nieujęcia dwóch budynków będących własnością gminy.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Środki trwałe, w tym grunty, ujmować w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 w związku z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1, ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

W oparciu o posiadane dokumenty (akty notarialne, decyzje komunalizacyjne) zweryfikować wartość gruntów, ujętą w księgach rachunkowych i dokonać w nich stosownych zapisów – str. 140 - 145 i 10 protokołu.

- 4.5. *Ujmowanie w ewidencji pozostałych środków trwałych składników majątkowych, których cena jednostkowa nie przekraczała kwoty ustalonej w przepisach wewnętrznych.*

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i w ewidencji analitycznej do tego

konta ujmować składniki majątkowe o wartości przekraczającej 1.000 zł, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego określonymi w zakładowym planie kont i postanowieniami pkt. 8 załącznika nr 2 do zarządzenia Nr 49/08 Wójta Gminy – str. 147 protokołu.

4.6. *Nieprawidłowe przeprowadzenie w 2009 r. inwentaryzacji niektórych środków trwałych (w drodze weryfikacji) oraz nieprzeprowadzenie inwentaryzacji paliwa.*

Środki trwałe i rzeczowe składniki aktywów obrotowych inwentaryzować drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości – 150, 151 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienia o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Marek Poniatowski

Do wiadomości:

Rada Gminy Wojciechów